

01-02-1

01-2012

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 01-02-2012			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01	02-1-7	12	

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ**

Н/р: др. Милорад Живковић, председавајући Дома

Предмет : Предлог Закона о престанку важења закона о Суду Босне и Херцеговине

На основу члана 99. Пословника Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ ("Службени гласник БиХ" број 33/06, 41/06, 81/06, 91/06 и 91/07) као овлаштени предлагачи, достављамо:

„Предлог Закона о престанку важења закона о Суду Босне и Херцеговине“

ради разматрања и усвајања у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине.

Предлажемо да се предложени Закон разматра у основном законодавном поступку.

У прилогу достављам текст приједлога закона с образложењем.

С поштовањем,

Драго Калабић, посланик
Drago Kalabic
Дарко Бабаљ, посланик
Darko Babalj

Сарајево, 31.01.2012.

ПРИЈЕДЛОГ

ЗАКОН

О ПРЕСТАНКУ ВАЖЕЊА ЗАКОНА О СУДУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

На основу члана IV. 4а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на сједници _____ Представничког дома одржаној _____ и на сједници _____ Дома народа одржаној _____ године, усвојила је

ЗАКОН

О ПРЕСТАНКУ ВАЖЕЊА ЗАКОНА О СУДУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се престанак важења Закона о Суду Босне и Херцеговине („Службени гласник Босне и Херцеговине“ број 29/00, 16/02, 24/02, 03/03, 37/03, 42/03, 04/04, 09/04, 35/04, 61/04, 32/07 и 97/09) као и поступак преузимања предмета који се налазе у раду Суда Босне и Херцеговине.

Члан 2.

Суд Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Суд) престаје са радом у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 3.

Незавршене предмете, водећи рачуна о стварној и мјесној надлежности, преузеће надлежни судови ентитета и Брчко Дистрикта по престанку рада Суда.

Са завршеним предметима поступаће се у складу са прописима којима се уређује питање архивске грађе.

Члан 4.

Ступањем на снагу овог закона, престаје да важи Закон о Суду Босне и Херцеговине („Службени гласник Босне и Херцеговине“ број број 29/00, 16/02, 24/02, 03/03, 37/03, 42/03, 04/04, 09/04, 35/04, 61/04, 32/07 и 97/09) као и Закон о Суду Босне и Херцеговине – Пречишћени текст („Службени гласник Босне и Херцеговине“ број 49/09).

Члан 5.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику Босне и Херцеговине.

ПСБиХ, број _____/12

_____ 2012. Године

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ

Представничког вијећа

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ

Вијећа народа

Парламентарне скупштине БиХ

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I Правни основ

Правни основ за доношење овог закона је садржан је у члану IV. 4а) Устава Босне и Херцеговине, према којем је Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине надлежна за доношење закона који су потребни за провођење одлука Предсједништва или за вршење функција Скупштине по овом Уставу.

II Разлози за доношење закона

Чланом III Устава БиХ одређена је надлежност и односи између институција БиХ и ентитета. У ставу 1. овог члана таксативно су наведене надлежности институција БиХ, које укључују спољну политику, спољнотрговинску политику, царинску политику, монетарну политику, финансирање институција и међународних обавеза БиХ, политику и регулисање питања имиграција, избјеглица и азила, спровођење међународних и међуентитетских кривичноправних прописа укључујући и односе са Интерполом, успостављање и функционисање заједничких и међународних комуникационих средстава, регулисање међународног транспорта и контролу ваздушног саобраћаја. Ставом 3. овог члана прописано је да све владине функције и овлашћења која нису овим уставом изричито повјерена институцијама БиХ припадају ентитетима.

Уставно одређење Босне и Херцеговине настало је међународним уговором што примарно одређује примјену међународног права у поступку било каквих уставних промјена. У прилог томе, може се навести мишљење Венецијанске комисије Савјета Европе, дато под бројем 337/2005 усвојено на 63. сједници од 10/11. јуна 2005. године. Венецијанска комисија је разматрала слиједеће питање: **Да ли су анекси 4. и 6. Општег оквирног споразума за мир у БиХ, једнострани акти Босне и Херцеговине или међународни споразуми ?** У наведеном мишљењу, Комисија је закључила:

1. Дејтонски Споразум се састоји од „Општег оквирног споразума“ (ООС) и 12 анекса.
2. Општи оквирни споразум су потписале три суверене државе – (тадашња) Република Босна и Херцеговина, Република Хрватска и Савезна Република Југославија. Стога је он предмет међународног права, у складу са чланом 1. Бечке конвенције о праву међународних уговора.

3. Анекси 1А, 2, 3, 6 и 7 су потписале РБиХ и два територијална ентитета означена као Федерација Босне и Херцеговине и Република Српска. Анекс 4 није потписан од Страна: изјаве испред Републике БиХ, Федерације БиХ и Републике Српске о „прихватању“ Устава биле су приложене уз њега. Анекси 5 и 9 су потписани само од стране Ентитета. Анекси 1А и 2 такође су „прихваћени“ од Републике Хрватске и СР Југославије. Анекси 1Б о регионалној стабилности и 10 о цивилном спровођењу потписани су од Републике БиХ, оба ентитета, СР Југославије и Републике Хрватске.
4. Федерација БиХ и Република Српска нису „државе“ гледано са становишта међународног права, па се јавља питање, које је Европски суд и поставио: да ли су анекси Општег оквирног споразума предмет међународних права. Члан 1 Бечке конвенције каже: „Ова Конвенција се примјењује на уговоре међу државама“.
5. Комисија утврђује да Општи оквирни споразум садржи само 11 чланова, од којих већина успоставља обавезу три уговорне стране да „потврђују и поздрављају“ као и да „у потпуности поштују и помажу испуњење обавеза“ наведених у Анексима; да „потврђују и у пуној мјери поштују“ њихове одредбе (Чланови ВИ, ВИИ и ВИИИ Општег оквирног споразума); да „у потпуности сарађују са свима онима који учествују у спровођењу мировног споразума“ (Члан ИХ Општег оквирног споразума).
6. Суштинске обавезе садржане су у анексима: **стога је јасно, према мишљењу Комисије, да је намјера страна Општег оквирног споразума била да он буде само оквирни споразум, док би анекси уређивали његову суштину.**
7. Комисија примјећује да се и сам Уставни суд БиХ обраћао Венецијанској комисији за тумачење устава (Анекс 4).
8. У закључку, Комисија је мишљења да **анексе Оквирног споразума треба сматрати његовим саставним дијелом, те се морају сматрати међународним уговорима. Њихов карактер или тумачење се, стога, руководе међународним правом, нарочито Бечком конвенцијом о праву међународних уговора.**

Ово је и став Уставног суда БиХ у Одлуци 5/98 (конститутивност народа), у којој између осталог наводи – тачка 19. Одлуке:

„За разлику од устава многих других земаља, Устав БиХ у Анексу 4. Дејтонског споразума је саставни дио међународног споразума. Стога се члан 31. Бечке конвенције о уговорном праву – која утемељује општи принцип међународног права, а ти принципи су према члану 3.3.(б) Устава БиХ „саставни дио правног поретка Босне и Херцеговине и ентитета“ – мора примјењивати у тумачењу СВХ његових одредби, укључујући и Устав БиХ.“

Овај члан Бечке конвенције гласи:

„Члан 31.

ОПШТЕ ПРАВИЛО О ТУМАЧЕЊУ

1. Уговор се мора добронамјерно тумачити према уобичајеном смислу који се мора додати изразима у уговору у њиховом контексту и у свјетлости његовог предмета и његовог циља.
2. У циљу тумачења уговора, контекст обухвата, осим текста, укључујући преамбулу и анексе:
 - а) сваки споразум у вези са уговором који постоји између чланица приликом закључивања уговора;
 - б) сваки инструмент који сачине једна или више чланица приликом закључивања уговора, а који прихвате остале чланице као инструмент који се односи на уговор.“

Континуитет

Што се тиче континуитета „Републике Босне и Херцеговине“, он је чланом 1. Устава БиХ, одређен веома прецизно и односи се искључиво на њен међународноправни статус. Формулација гласи:

„Република Босна и Херцеговина, чије ће службено име од сада бити „Босна и Херцеговина, наставља своје правно постојање према међународном праву као држава, са унутрашњом структуром измијењеном како је оvdје предвиђено, у оквиру међународно признатих граница. Она остаје чланица Уједињених нација, те може као Босна и Херцеговина задржати или затражити чланство у оквиру система Уједињених нација и другим међународним организацијама.“

У питању су два једина елемента континуитета:

- 1 - Наставак правног постојања темељи се на међународном праву;
- 2 - у оквиру међународно признатих граница.

У том контексту, треба размотрити и одредбе о Савјету министара. То није орган Босне и Херцеговине, јер као ни Стални комитет за војна питања, у уставном називу нема одредницу „Босна и Херцеговина“, за разлику од Предсједништва, Уставног суда и Централне банке који имају у свом називу одређење да су то институције Босне и Херцеговине. Зато Савјет министара није никаква влада БиХ, већ би прије био помоћно тијело Предсједништва БиХ као што је и Стални војни комитет из члана 5.5.б. Устава. Зато је чланом 5.4. Устава одређено да ће **„Предсједништво именовати**

предсједника Савјета министара који ће именовати министра спољних послова и министра спољне трговине и друге министре ако то буде потребно“.

Дакле, Дејтонска Босна и Херцеговина је одређена искључиво као држава према вани, док сва унутрашња власт припада ентитетима. Да је другачије, онда би већ међународним уговором била утврђена влада БиХ и министарства која врше власт унутар Босне и Херцеговине. А нису. Као што није одређено постојање министарства за правосуђе.

Међународно право као мјеродавно

„Република Босна и Херцеговина“ као потписница (давалац изјаве о прихватању) Анекса 4., више не постоји. Престанак Републике Босне и Херцеговине, додатно потврђује и члан 12.1. Устава БиХ, који гласи: **„Овај Устав ступа на снагу потписивањем Општег оквирног споразума као уставни акт који замјењује и ставља ван снаге Устав Републике Босне и Херцеговине.“** Ово је практично био завршни чин нестанка једне државе нелегално проглашене независном, која се распала још прије него што је добила међународно признање. Дејтон-Париским споразумом само је констатовано њено непостојање на унутрашњем плану.

Одредба да БиХ наставља своје међународно постојање као држава, **одређено је и ограничено обавезом да буде њена унутрашња структура будем измијењена према одредбама Устава БиХ.**

Једна од најважнијих одредби Устава БиХ је садржана у члану 3.3.(б) који гласи: **„Ентитети и све ниже заједнице ће у потпуности поштовати овај Устав који превладава неусклађене одредбе закона БиХ и устава и закона ентитета и одлуке установа Босне и Херцеговине. Општи принципи међународног права представљаће интегрални дио права Босне и Херцеговине и ентитета.“**

Чланом 6.3. Устава БиХ стоји да ће Уставни суд штитити овај Устав. Умјесто да буде чувар и заштитник Устава БиХ, Уставни суд БиХ је у бројним случајевима био инструмент противправне ревизије Анекса 4. У том погледу је илустративна његова Одлуком о конститутивности број У 5/98, којом је Уставни суд БиХ дописивао Устав, креирајући рјешења супротна изричитим уставним одредбама. Та Одлука је искључиво имала за циљ креирање и инсталирање неуставних институција на нивоу БиХ. БиХ као држава по Уставу БиХ, нема изворни легитимитет ни у изборима, јер није изборна јединица за избор ниједног нивоа власти. Чланове Предсједништва БиХ и посланике у Представничком вијећу Парламентарне скупштине БиХ, бирају грађани ентитета као изборних јединица, делегате у Вијећу народа Парламентарне скупштине, бирају ентитетски парламенти, чланови Савјета министара БиХ бирају се по паритетном принципу – 2/3 из Федерације БиХ, 1/3 из Републике Српске. Исти принцип је у члану 8.3. Устава БиХ по коме Федерација обезбјеђује 2/3, а Република Српска 1/3 прихода потребних за буџет установа БиХ, осим ако се приходи не убирају онако како одреди Парламентарна скупштина.

Република Српска поштујући међународно право, упорно се залаже за поштовање слова Дејтона, а не измишљеног „духа Дејтона“. Устав Републике Српске је у преамбули јасно одредио:

„изражавајући опредјељеност Републике Српске за потпуно поштовање и доследно примјењивање Општег оквирног споразума о миру за Босну и Херцеговину, којим се недвосмислено прихвата, потврђује и гарантује уставноправни положај Републике Српске, као једног од два ентитета у саставу Босне и Херцеговине.“

Устав БиХ као документ међународног права

Као што се може из претходног закључити, кључни документ постанка и опстанка Босне и Херцеговине је Анекс 4. Дејтонског споразума – Устав БиХ. Његова уставно-правна рјешења ван сваке сумње, директно одређују Босну и Херцеговину као сложену државну заједницу, састављену од два ентитета, са три конститутивна народа.

Методолошки приступ изради Устава БиХ који су написали амерички правници, несумњиво показује да им је као узор послужио Устав САД, као савеза држава. Као илустрација ове тврдње, навешћемо само неке одредбе Устава БиХ. Тако се преамбулом наглашава „поштовање људског достојанства, слободе и једнакости, посвећеност миру, правди, толеранцији и помирењу, увјерење да демократске државне институције и поштени поступци најбоље доводе до мирних односа у плуралистичком друштву, са жељом да унаприједи опште благостање, Бошњаци, Срби и Хрвати као конститутивни народи одлучују да Устав БиХ гласи.“

У Уставу САД, преамбулом се наглашава „Ми, народи Сједињених држава, да би створили савршенији савез, устоличили правду, осигурали унутрашњи мир, постарали се за заједничку одбрану, завели опште благостање и обезбиједили благодети слободе себи и своме потомству, прописујемо и доносимо Устав за Сједињене Државе Америке.“

Подјела државних функција између савезне и држава чланица, према амандману X. Америчког Устава гласи: „Права која нису овим Уставом дата Сједињеним Државама, нити су ускраћена државама, остављена су свакој појединој држави или народу.“ Оваква формулација омогућава да свака поједина држава-чланица САД, може самостално уређивати области које нису изричито надлежност савезне државе. Упоредујући члан 3.3.а. Устава БиХ који гласи: „Све државне функције и овлашћења која овим Уставом нису изричито додијељена институцијама Босне и Херцеговине, припадаће ентитетима“, може се констатовати истовјетност уставних рјешења.

Устав Републике Српске то доследно проводи тачком 1. Амандмана 56, која гласи: **“Републици припадају све државне функције и надлежности осим оних које су Уставом Босне и Херцеговине изричито пренесене на њене институције.”**

Босна и Херцеговина као савезна држава не може имати никаква права, овлашћења и надлежности, изван оних изричито јој датих Уставом као дијелу међународног уговора, па тако ни овлашћења у области правосуђа.

Устав БиХ као Анекс 4. Дејтонског споразума не предвиђа никакве правосудне институције на нивоу БиХ, осим Уставног суда БиХ. Правосудне институције једне државе су увијек материја која се обавезно регулише уставом. У појединим уставним системима у којима није утврђено ни разрађено правосуђе као надлежност државе, дато је право законодавном органу да доноси законе којима ће то регулисати. Управо онако како је то регулисано у Уставу САД – чланом 3. да се „судска власт повјерава Врховном суду и оним нижим судовима које Конгрес (законодавац) може привремено установљавати и оснивати“. Такво уставно овлашћење нема парламент БиХ.

У Европској унији нема јединствених принципа уставног уређења, већ је то ствар сваке државе, зависно од њених специфичности, услова настанка и функционисања. Када се погледају рјешења која егзистирају у европским земљама, види се разноликост која није сметња за функционисање таквих држава, нити је проблем за остваривање њиховог чланства у Европској унији. То обавезује и Босну и Херцеговину да пронађе сопствени пут и начин прилагођавања своје организације и унутрашњих односа, водећи рачуна да се ради о вишенационалној заједници и постконфликтном друштву.

Начин промјене Устава БиХ као Анекса 4. међународног уговора

Када је у питању примјена члана 3.5. Устава БиХ под називом: „Додатне надлежности“, поставља се питање ко су стране које се могу споразумјети о додатним надлежностима, које нису изричито Уставом БиХ одређене као надлежности које припадају институцијама Босне и Херцеговине. То су сада искључиво ентитети, јер „Република Босна и Херцеговина“ као потписница (давалац изјаве о прихватању) Анекса 4., више не постоји, јер према члану 1. Устава, „Република Босна и Херцеговина, не постоји, него само Босна и Херцеговина са унутрашњом структуром измијењеном Анексом 4. и састављена од два ентитета. Тачно је да су представници „Републике Босне и Херцеговине“ били потписници, али је „потпис РБиХ више везан за посебне околности који су превладавали на терену у вријеме преговора који су водили потписивању Општег оквирног споразума за мир у БиХ, него за јасну намјеру да се осигура да Босна и Херцеговина нужно буде страна у поступцима будућих потписивања споразума о додатним надлежностима за БиХ. Тако и досадашња пракса страна учесница у споразумијевању о преносу надлежности (БиХ и ентитети), не даје право да БиХ буде страна од које зависи ваљаност споразума ентитета. Тако на примјеру Споразума о преносу надлежности у области одбране који каже да су се ентитети усагласили да пренесу надлежности, а потписали су га премијери ентитета и предједавајући савјета министара, не уводи БиХ као страну. Највише што се може прихватити, било би да је то учињено у својству свједока“, како пише у Коментару Устава БиХ, издање Фондације Конрад Аденауер, Сарајево 2010. године.

Примјена и поштовање устава и међународног права

Устав БиХ изричито обавезује ентитете и све ниже заједнице да у „потпуности поштују овај Устав који превладава неусклађене одредбе закона Босне и Херцеговине и устава и закона ентитета и одлуке установа Босне и Херцеговине.“ Уз то, не без разлога ни случајно, у наставку те исте тачке 3.3.(б) стоји да ће **„Општи принципи међународног права представљати интегрални дио права Босне и Херцеговине и ентитета.“** Тиме је садржина Устава БиХ допуњена међународно-правним принципима, што потврђује и преамбула Устава БиХ, која се позива на Повељу Уједињених нација, Универзалну декларацију о правима човјека, као и друге акте међународног права. Зато се у тумачењу Устава БиХ треба полазити и од чињенице да је Устав дио међународног уговора којим је одређен његов међународноправни карактер.

Из текста Анекса 4. Устава БиХ, произилази оно што је Венецијанска комисија утврдила у наведеном мишљењу. Имајући то у виду, промјене Анекса 4. подлијежу Бечкој конвенцији о праву међународних уговора из 1969. године. Венецијанска комисија наводи да се та Бечка конвенција односи на државе, а ентитети – Федерација БиХ и Република Српска то нису, али ипак констатује да се тумачење свих анекса Дејтонског споразума, има руководити међународним правом. Ентитети као стране-потписнице 11 анекса, па и самог анекса 4. имају изведени међународноправни субјективитет. То значи да се промјена Анекса 4. као Устава БиХ мора спроводити у складу са међународним правом.

Тако се тумачењем одредби Анекса 4. Устава БиХ, може закључити исто оно што тврди Венецијанска комисија. Тако у одредби члана 39. Бечке конвенције стоји да се међународни уговор може измијенити споразумом између страна. Сада су стране само ентитети, јер више не постоји „Република Босна и Херцеговина“ која је заједно са ентитетима била потписник Анекса 4. То значи да садашња Босна и Херцеговина настала по Дејтонском споразуму, више није субјект споразумијевања о промјени Анекса 4., већ то право припада искључиво ентитетима – Федерацији БиХ и Републици Српској.

У бројним радовима и коментарима Дејтонског споразума и Анекса 4. као Устава БиХ, налазимо потврду оваквих ставова. Тако у Коментару Устава БиХ, издање Фондације Конрад Аденауер, Сарајево 20110. године, стоји:

„Ревизију и измјену Устава може предузети само уставотворац. Уставни суд би у најбољем случају, могао идентификовати инхерентне противрјечности које је немогуће разријешити у поступку тумачења који је у складу са међународним правом, те препустити уставотворцу да ове противрјечности евентуално уклони уношењем измјена у текст устава – у поступку који је за то предвиђен и са већином која је за то прописана.“

Потврда овог тумачења, дата је у бројним уставним одредбама. Тако у члану 3.4. Устава БиХ под називом „Координација“ стоји да **„Предсједништво БиХ може да одлучи да олакша координацију међу ентитетима по питањима која не спадају у надлежност Босне и Херцеговине према овом Уставу, уколико се један ентитет не противи томе у било ком посебном случају“**. Значи нема одузимања надлежности

ентитетима, већ се о питањима која спадају у уставну међународним уговором утврђену надлежност ентитета, може вршити координација, па и то само у случају сагласности оба ентитета.

Додатне надлежности

У члану 3.5. Устава БиХ под називом „Додатне надлежности“, у тачки а) стоји да ће „Босна и Херцеговина преузети надлежност за све друге послове о којима се ентитети сложе“. Истим чланом тачка б) је регулисано да ће „у року од 6 мјесеци од ступања на снагу овог Устава ентитети започети преговоре са циљем да и друге послове укључе у надлежност Босне и Херцеговине“.

Дакле, само и искључиво ентитети као стране Анекса 4. могу одлучивати о његовој промјени, на начин утврђен међународним правом. Та промјена се утврђује споразумом између страна, у нашем случају два ентитета, како то одређује и члан 39. Бечке конвенције. Уосталом, и члан 4.4. Устава БиХ „Надлежности Парламентарне скупштине БиХ“, одређено је да поред питања одређених Уставом, Парламентарна скупштина може одлучивати и о другим питањима „која су јој додијељена међусобним споразумом ентитета“.

У члану 5.3.и. Устава БиХ – „Надлежности Предсједништва БиХ“ стоји да Предсједништво може обављати и друге функције „о којима се сложе ентитети“.

Из свих наведених одредби Устава БиХ као анекса 4. Дејтонског споразума, прозилази да су ентитети искључиви субјекти који могу одлучити о промјени Устава БиХ. Без сагласности ентитета, није могуће промијенити Устав БиХ као потписани анекс 4. Дејтонског споразума. Са овим тумачењем није у супротности ни одредба члана 10.1. Устава БиХ под називом „Процедура за доношење амандмана“ који гласи: „Овај Устав може се мијењати одлуком Парламентарне скупштине, укључујући двотрећинску већину присутних посланика који гласају у Представничком вијећу“. Овај члан Устава БиХ не искључује примјену међународног права на Анекс 4., које како смо навели, захтијева споразум страна о промјени међународног уговора. Зато и каже да се Устав може мијењати одлуком Парламентарне скупштине амандманом као формом и начином. То не искључује претходни поступак споразумијевања ентитета о промјени међународног уговора. Напротив, амандманска процедура промјене Устава, кроз одлуку Парламентарне скупштине, јавља се као начин и форма провођења онога о чему су се претходно споразумјели ентитети као стране. Уосталом, за сваку надлежност која није изричито дата Уставом органима БиХ, мора постојати споразум ентитета, како је објашњено у примјерима цитираних уставних одредби. То је претходни правни услов да би Парламентарна скупштина могла амандманом промијенити Устав. Доношење амандмана је само завршни чин у поступку промјене анекса међународног уговора.

Као закључак се намеће да се нове надлежности институција БиХ поред оних десет побројаних у члану 3.1. Устава БиХ, не могу појављивати само вољом органа БиХ макар они били и законодавни, ако томе није претходила промјена Устава. Постоји и

могућност да се и „друга питања“ додијеле Парламентарној скупштини према међусобном споразуму ентитета, како то одређује члан 4.4.д.

Инсталисање „државног правосуђа“

Успркос изостанку уставне могућности, одлукама високих представника креирано је правосуђе на нивоу БиХ по систему ад хок институција. То је ишло наметањем закона од стране Високог представника. Волфганг Петрич који је својом одлуком измислио Суд БиХ, у интервјуу „Слободној Босни“ од 31. марта 2011. говорећи о дјеловању међународне заједнице у БиХ, признао је: **„Ништа није било заиста одређено и лично сам радио најбоље што сам знао. Мандат сваког високог представника је зависио од његове личности, снаге и у многим случајевима од великих земаља као што су САД. Ми смо имали задатак да уведемо демократију диктаторским средствима. И то никада није добар начин.“**

Легализација наметнутих закона путем потврђивања таквих закона у неизмијењеном тексту од стране Парламентарне скупштине БиХ, не може бити уставноправно ваљана, најмање из два разлога. Први је што је таква „легализација“ била условљена од стране доносиоца закона - Високог представника, што је заправо уцјена највишег законодавног органа суверене државе. Друго, што доношењу закона о установљавању нове надлежности за институције БиХ, није претходила промјена Устава БиХ, да би тиме то изричито постала додатна надлежност државе, како гласи уставна формулација из члана 3.3.(а).

Хронологија наметања и „потврђивања“

1. 12. новембра 2000. године, Високи представник међународне заједнице Волфганг Петрич, својом одлуком број 50/00 наметнуо је **Закон о Суду Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“ број 29/00).**

Високи представник/ОХР ја, као и у свим другим случајевима наметања закона, наредио да Закон о Суду БиХ одмах ступа на снагу, чиме се крши једно од начела законитости – да прописи могу ступити на снагу након објављивања у службеном гласилу државе. Тек као напомену, Високи представник/ОХР каже да ће наметнути Закон бити објављен у Службеном гласнику БиХ и службеним гласилима ФБиХ и РС.

Знајући да не постоји никакав правни основ за наметања закона, саставни дио одлуке о наметању закона је и формулација да та **«одлука ступа на снагу одмах на привременој основи, све док Парламентарна скупштина БиХ не усвоји Закон у прописаној форми, без измјена и допуна и без постављања услова».** Пошто се Закон не може промијенити, Парламентарна скупштина га усваја у истовјетном тексту као што је наметнут. Јасно је да након тога такав закон никада више не може бити битније измијењен ни укинута, јер неће добити већину

гласова. Нико и не очекује да би се посланици из реда бошњака одрекли онога што им је подарио Високи представник/ОХР у грађењу државе по њиховој мјери.

Наметнути Закон о Суду БиХ прописује између осталог:

- члан 3. одређује да судије могу бити држављани БиХ;
- члан 4. одређује да судије бира Парламентарна скупштина БиХ на приједлог посебне комисије за именовање судија;
- члан 8. даје имунитет судијама;
- члан 9. одређује језике у поступку пред Судом БиХ – босански, српски и хрватски, те оба писма латинично и ћирилично;
- члан 12. прописује да пуномоћник мора бити уписан у именик адвоката надлежног тијела у БиХ признатог од стране Суда; (НАПОМЕНА: Суд одређује које ће тијело у БиХ признати и којим адвокатима ће дозволити заступање пред Судом, утврђујући себи надлежност мимо закона који регулишу ову област. Отуда и закон о адвокатури на нивоу БиХ, који се покушава прогурати у Парламенту БиХ);
- члан 13. одређује да је Суд БиХ надлежан само за кривична дјела утврђена законом државе БиХ када се тим тим законом (Кривични закон БиХ) одређује надлежност Суда за та кривична дјела;
- члан 15. одређује да је Суд БиХ надлежан да одлучује о жалбама на пресуде Суда БиХ (НАПОМЕНА: Исти суд доноси пресуду и одлучује о жалби на ту пресуду);
- Суд БиХ одлучује и о ванредним правним лијековима против правоснажних пресуда које је донио Суд БиХ:

На ту одлуку је двадесетпет посланика Народне скупштине Републике Српске, упутило захтјев за оцјену уставности Закона о Суду БиХ, са образложењем да правосуђе није предвиђено као надлежност Босне и Херцеговине. Чланом 3.1. Устава БиХ дефинисане су надлежности институција БиХ, а чланом 3.а. је одређено да «све државне функције и овлашћења која овим Уставом нису изричито додијељена институцијама Босне и Херцеговине припадаће ентитетима». Захтјев за оцјену уставности, Уставни суд БиХ је доставио Високом представнику дајући му прилику на одговор. Високи представник као доносилац оспореног закона, није одговорио, већ је то учинила његова канцеларија - ОХР, наглашавајући «**да то чини без икаквог изричитог или имплицитног признавања надлежности Уставног суда у односу на одлуке Високог представника**». ОХР је на позив на јавну расправу пред Уставним судом БиХ одговорио да нема намјеру да даје било каква додатна образложења. Потпуно невјероватно да се једна канцеларија, особље, сервис, тако подцјењивачки односи према највишој судској институцији БиХ установљеној Анексом 4. међународног уговора. Тиме се показује да је чак и Уставни суд БиХ под контролом ОХР-а. То Уставни суд БиХ и не крије, напротив наглашава, па у образложењу наводи: «**У погледу надлежности Високог представника да доноси законе и надлежности Уставног суда БиХ да одлучује о сагласности**

тих закона са Уставом БиХ, Уставни суд је већ раније у одлукама број У 9/00, У 16/00 и У 25/00, изразио свој став да овлашћења Високог представника произилазе из Анекса 10. Општег оквирног споразума за мир у БиХ, релевантних резолуција Савјета безбједности Уједињених нација и Бонске декларације и да та овлашћења као ни вршење тих овлашћења нису подложни контроли Уставног суда». Нескривена потчињеност највише судске институције у БиХ према Високом представнику/ОХР-у, доказује до које мјере је Босна и Херцеговина држава заробљена од нелегитимне структуре која се мијеша у правни систем, без икаквог права и мандата.

Схватајући сву бизарност ситуације, Уставни суд БиХ се ипак упушта у оцјену уставности, наводећи зашто то чини: **«Међутим, када Високи представник интервенише у правни систем Босне и Херцеговине, супституишући домаће власти, он дјелује као власт Босне и Херцеговине, а закони које он доноси су природе домаћих закона, те морају да се сматрају законима Босне и Херцеговине, чија је сагласност са Уставом БиХ подложна контроли Уставног суда.»**

Потчињеност, рекло би се чак и снисходљивост Уставног суда БиХ према Високом представнику, дала је очекивану одлуку - да је такав Закон о Суду БиХ, у сагласности са Уставом БиХ. Пошто не може да нађе ниједну уставну одредбу, нити било какву правну заснованост у погледу надлежности за успостављање Суда БиХ, Уставни суд прибјегава процјенама и очекивањима, па тиме још додатно потврђује сву неправност такве конструкције, како у Одлуци Високог представника да наметне такав закон, тако и у својој одлуци да тај закон прогласи уставним. Уставни суд каже: **«Може да се очекује да ће успостављање Суда БиХ бити важан елемент у обезбјеђењу да институције БиХ дјелују у сагласности са владавином права и да задовољавају услове Европске конвенције у погледу правичних суђења пред судовима и ефективних правних лијекова»**. Уставни суд БиХ даље тврди да се успостављањем Суда БиХ **«испуњава услов независног и непристрасног трибунала»**. Да ли то онда значи да су сви други судови у БиХ, пристрасни и зависни. Пракса је показала да је правосуђе које је инсталисао ОХР, највећим дијелом пристрасно и зависно. Уставни суд БиХ даље **«запажа да успостављањем Суда БиХ може да се очекује већи допринос владавини права, што је један од основних принципа за функционисање демократске државе»**. Тако су **«очекивања»** била једина аргументација Уставног суда БиХ, а вријеме је показало климавост такве конструкције. Пропала суђења због неразумних оптужница и поништених пресуда која су била продукт површности и неодговорности прије свега страних тужилаца и судија, систематски су уништавала правосудни систем.

Одлуку Уставног суда БиХ од 28. септембра 2001. године о уставности Закона о Суду БиХ, изгласала су тројица страних судија и двојица судија из реда бошњачког народа, а неуставним су га сматрали свих четворо судија из реда

српског и хрватског народа. Ради се о професорима правних факултета – др Снежани Савић, др Витомиру Поповићу, др Звонку Миљку, те о Мирку Зовку, садашњем предједнику Уставног суда Републике Српске. Одлука је донесена супротно утемељеним ставовима судија из реда два од три конститутивна народа, само са два гласа судија из реда Бошњака и још три гласа страних судија. Може ли се таква одлука сматрати легитимном с обзиром на правно утемељену аргументацију судија из реда Срба и Хрвата ?

Тако је судија Снежана Савић издвајајући мишљење, констатовала да не постоји уставни основ за доношење тог закона, односно успостављање Суда БиХ, јер се ни Високи представник није могао позвати на одредбу Устава БиХ. Судија Звонко Миљко у издвојеном мишљењу, дао је прецизну и неумољиву дефиницију: **«Не може да постоји Суд Босне и Херцеговине ако га нема у самом Уставу Босне и Херцеговине. Овај закон не би могла да донесе чак ни Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, па тако ни Високи представник који у овом случају «суспституише Парламентарну скупштину Босне и Херцеговине» како стоји у самој Одлуци Уставног суда. Једини начин за успостављање оваквог суда био би могућ уставном ревизијом, у складу са чланом 10.1. Устава Босне и Херцеговине».**

Дакле, претходно је потребно промијенити Устав БиХ и овластити Парламентарну скупштину БиХ да може донијети закон о установљавању суда и тужилаштва на нивоу БиХ.

Члан 10.1. Устава БиХ утврђује процедуру за уставну ревизију доношењем амандмана на Устав. Дакле, др Миљко је само консеквентан, сматрајући да се никако не може другачије тумачити одредба члана 3.а. Устава, већ да свака надлежност институција БиХ мора бити изричито додијељена самим Уставом. То значи да се додатне надлежности институција БиХ могу једино утврдити амандманима на Устав, па тек онда тиме створити правни основ за доношење закона од стране Парламентарне скупштине БиХ.

Оној петорици судија (2 бошњака и 3 странца) који су изгласали одлуку о уставности, једино је било важно изгласати одлуку за коју ће рушитељи Дејтонског споразума, понављати да је коначна и обавезујућа, јер тако пише у Уставу БиХ. Међутим, то не може спријечити разматрање околности прегласавања и недостатка било какве уставне аргументације у прилог такве одлуке. Остаје чињеница – пет напрема четири, без гласова несумњивих правних ауторитета из реда Срба и Хрвата.

2. Дана 23. маја 2002. године, Високи представник је наметнуо Закон о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“ број 15/02). Тим наметнутим Законом, укинута су чланови 3,4,5,6,7,8,20 и 22 (2) а, ф и г Закона о Суду Босне и Херцеговине. Тако имамо ситуацију да Високи представник другим законом укида одредбе раније наметнутог Закона о Суду БиХ. Такође је занимљиво да се тим Законом, брише члан 3. Закона о Суду БиХ

по којој судије Суда БиХ морају бити држављани БиХ, а брише се и члан 8. којим је утврђен имунитет судија. Имуитет судија се сада регулише чланом 62. Закона о Високом судском и тужилачком савјету БиХ. Предвиђено је да се против судије не може водити кривични и грађански поступак за оно што је учинио у обављању своје дужности док му се одлуком Савјета не скине имунитет. То значи да судије Суда БиХ немају апсолутни имунитет за оно што су учинили у обављању службене дужности и да могу кривично одговорати. Ово је важно када се буде поредило са имунитетом страних судија и тужилаца у Суду и Тужилаштву БиХ, о чему ће бити ријечи касније. Високи представник је 3. јуна 2004. именовано чланове и савјетнике Високог судског и тужилачког савјета («Службени гласник БиХ» број 28/04). Још увијек Високи представник директно својом одлуком именује стране тужиоце и судије у «независним правосудним органима БиХ» – Тужилаштву и Суду БиХ. Каква је то независност тужилаца и судија када су зависни од ОХР-а који их именује и обезбјеђује им висок износ примања ?

3. Закон о Суду БиХ („Службени гласник БиХ“ број 16/02) који је усвојило Вијеће народа Парламентарне скупштине БиХ дана 25.6.2002. и Представничко вијеће парламентарне скупштине БиХ 3.7.2002. само потврђују наметнути Закон о Суду БиХ у неизмијењеном тексту. Апсурдно је усвајање текста Закона о Суду БиХ од стране Парламентарне скупштине БиХ, који није у сагласности са у међувремену измијењеним текстом Закона о Суду БиХ промијењеним наметнутим Законом о Високом судском и тужилачком савјету БиХ од 23. маја 2002.
4. Након тога, 6. августа 2002. Високи представник намеће Закон о Тужилаштву Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“ број 24/02). Тим законом у члану 3. одређује се организација Тужилаштва БиХ, те се одређује да се формира Посебни одјел за организовани криминал, привредни криминал и корупцију. Овај Посебни одјел није одјел Тужилаштва БиХ, већ је то заправо Тужилаштво у Тужилаштву, над којим Главни тужилац и нема ингеренције. То произилази из члана 13. став 4. по коме Руководилац Посебног одјела извјештава о својим активностима, а тај његов извјештај се само прикључује извјештају Главног тужиоца пред Парламентарном скупштином БиХ. Даље, руководиоца Посебног одјела (а не Главни тужилац) уређује унутрашњу организацију Посебног одјела интерним правилником – члан 14. став 3. Даље, чланом 15. став 3. одређено је да Посебни одјел располаже властитом управом, којом не руководи Главни тужилац. Даље се чланом 12. утврђује надлежност тог Тужилаштва за истраге за кривична дјела за које је надлежан Суд БиХ. У члану 20. под називом «Одговорност» утврђено је да «за све штете које настану као посљедица радњи које службеници Тужилаштва предузимају при обављању својих послова одговорна је Босна и Херцеговина». То се не односи на штете које тужиоци проузрокују грађанима БиХ, па за то нема одговорности државе БиХ.
5. **ПРВЕ** измјене и допуне Закона о Суду БиХ, Високи представник је наметнуо истога дана 6. августа 2002. године („Службени гласник БиХ“ број 24/02). Између осталог, чланом 23. повећава се број судија са најмање пет, на најмање

десет у кривичном и управном одјељењу. Чланом 24. уводе се посебна вијећа за организовани криминал, привредни криминал и корупцију у Кривичном одјељењу, а уводи се и Посебно вијеће Апелационог одјељења Суда БиХ које ће одлучивати по жалбама на одлуке Посебног вијећа за организовани криминал, привредни криминал и корупцију истог тог Суда БиХ. Не постоји податак да је парламент БиХ усвојио ове прве наметнуте измјене.

6. **ДРУГЕ** измјене и допуне Закона о Суду БиХ Високи представник је наметнуо 24. јануара 2003. („Службени гласник БиХ“ број 3/03). Тада је измијењен и члан 13. па се у ставу 2. проширује надлежност суда и за кривична дјела утврђена законима ентитета, ако та кривична дјела «угрожавају суверенитет, територијални интегритет, политичка независност, национална безбједност и међународни субјективитет БиХ; могу имати озбиљне реперкусије или штетне посљедице на привреду БиХ или могу изазвати друге штетне посљедице за БиХ или могу изазвати озбиљну економску штету или друге штетне посљедице изван територије датог ентитета». Ова нова формулација члана 13. има за циљ да Суд БиХ (а тиме и Тужилаштво БиХ) могу под такве формулације, произвољно увести надлежност за све и свашта. Када се узме основни разлог формирања Суда БиХ као институције наметнуте од Високог представника – да би се судило функционерима за кривична дјела која почине у вршењу својих дужности, онда постаје јаснија и нови члан 13. Тим измјенама је предвиђено да у прелазном периоду од 4 године, тј. до 1. фебруара 2007. године у Суду БиХ може бити именовано највише 6 страних судија у Посебном вијећу за организовани криминал криминал, привредни криминал и корупцију и кривичном и апелационом одјељењу. Такође је страним судијама дат апсолутни имунитет од одговорности у кривичном и парничном поступку за било коју радњу почињену у вршењу судијских дужности. За разлику од могућности да домаће судије у Суду БиХ након скидања имунитета, кривично и парнично одговарају за почињена кривична дјела као што је рецимо кршење закона од стране судије, стране судије су оваквом одредбом наметнутог закона, апсолутно заштићени за све намјерне и ненамјерне грешке и штету коју направе лицима која су била предмет судског прогона. Тиме им је дата могућност да могу злоупотребљавати судијску функцију у циљу притисака и уцјена на окривљене пред Судом БиХ. Исход неких спорова и поступање политичара након суђења пред Судом БиХ, потврђују ову «функцију» Суда БиХ. Неједнакост судија истог Суда даје за право да се сматра да су стране судије инструмент политике ОХР-а, јер их именује Високи представник, плаћају се из страних донација, а за узврат добијају апсолутни имунитет. То је супротно владавини права по којој сви носиоци јавних функција, у овом случају правосудних, морају одговарати за кривична дјела, па и штету коју почине у вршењу дужности.
7. **ТРЕЋЕ** измјене и допуне Закона о Суду БиХ Високи представник је наметнуо 28. октобра 2003. године („Службени гласник БиХ“ број 37/03) којима је између осталог дато право страним судијама да у поступку пред Судом БиХ користе енглески језик, а да превод / тумачење на један од службених језика у БиХ обезбјеђује судски тумач.

8. У октобру 2003. године Парламентарна скупштина БиХ – Представничко 13.10. а Вијеће народа 29.10. усвојили су Закон којим потврђују ДРУГЕ наметнуте измјене и допуне Закона о Суду БиХ од 24. јануара 2003. године („Службени гласник БиХ“ број 42/03).
9. **ЧЕТВРТЕ** измјене и допуне Закона о Суду БиХ Високи представник је наметнуо 6. фебруара 2004. године („Службени гласник БиХ“ број 4/04) . Тим измјенама и допунама дато је право страним судијама да могу бити судија за претходни поступак, судија за претходно саслушање или судија појединац у поступку за организовани криминал, привредни криминал и корупцију.
10. Потом Парламентарна скупштина БиХ – Представничко вијеће 24. фебруара 2004. и Вијеће народа 5. марта 2004. усвојиле су Закон о **НОВИМ** измјенама и допунама Закона о Суду БиХ („Службени гласник БиХ“ број 9/04). Овим Законом Парламент БиХ потврђује наметнуте **ТРЕЋЕ** измјене и допуне Закона о Суду БиХ од 28. октобра 2003.
11. Парламент БиХ - Представничко вијеће 18. јуна 2004. и Вијеће народа 29. јуна 2004. доносе Закон о допунама Закона о Суду БиХ („Службени гласник БиХ“ број 35/04) којим се даје право странци да одреди на који ће се од службених језика БиХ извршити превод или тумачење са енглеског језика. Тим Законом су овлашћене уставно-правне комисије да у року од 6 мјесеци утврде пречишћени текст Закона о Суду БиХ.
12. Дана 1. децембра 2004. године закључен је Споразум између Високог представника за Босну и Херцеговину и Босне и Херцеговине о успостављању Канцеларије регистрара Одсјека 1 за ратне злочине и Одсјека 2 за организовани криминал, привредни криминал и корупцију и Апелационог одјељења Суда БиХ, као и Посебног одјељења за ратне злочине (тек тада се појављује надлежност за ратне злочине) и Посебног одјељења за организовани криминал, привредни криминал и корупцију Тужилаштва БиХ, као и Посебног одјељења за ратне злочине Тужилаштва БиХ. У члану 1. Споразума стоји: «Овим се успоставља **независна** Канцеларија регистрара надлежна за управљање и пружање услуга подршке Одсјеку 1 за ратне злочине и Одсјеку 2 за организовани криминал, привредни криминал и корупцију Кривичног и Апелационог одјељења Суда БиХ, као и за пружање услуга и подршке Посебном одјељењу за ратне злочине и Посебном одјељењу за организовани криминал, привредни криминал и корупцију Тужилаштва БиХ, у складу са Законом о Суду БиХ и Законом о Тужилаштву БиХ. Ова Канцеларија је успостављена на период од 5 година, дакле до 1. децембра 2009. године. Канцеларија Регистрара је самостална у вршењу својих функција по том Споразуму. Канцеларија Регистрара управља процесом избора и ангажовања страних судија и страних тужилаца и Високом представнику предлаже квалификоване кандидате у сврху именовања. У случају престанка мандата Високог представника, квалификоване кандидате именује предсједник Високог судског и тужилачког савјета БиХ – стоји у члану 2. Споразума. Као услуге подршке наводи се организација и координација активности везаних уз притвор, одбрану и заштиту и подршку свједоцима.

Канцеларија је Споразумом добила право да ангажује и управља домаћим и међународним помоћним особљем. Високи представник именује Регистрара на период од 5 година који је одговоран за руковођење и управљање финансијским средствима и особљем Одсјека 1 и 2 Кривичног и Апелационог одјељења Суда БиХ и посебних одјељења Тужилаштва БиХ, укључујући и обезбјеђење финансијских и детаљних извјештаја за међународне донаторе, за закључивање споразума о донацијама као и других споразума са органима власти БиХ, страним владама, те међународним и невладиним организацијама. Надзорни одбор канцеларије регистрара између осталог **«осигурава испуњавање међународних обавеза и обећања датих донаторима»**, повезује се са **«домаћим и међународним невладиним организацијама ради усмјеравања пажње на расправе о одлукама о политици пројекта у зависности од потребе»**. Даље Надзорни одбор анализира и оцјењује да ли одјељења Суда БиХ и Тужилаштва БиХ (напомена: гдје раде стране судије и страни тужиоци) **«дјелују независно и непристрасно, да ли на располагању имају довољно средстава, те да ли постижу циљеве из свог мандата»**. Канцеларија Регистрара је смјештена у истим просторијама као и Суд БиХ и Тужилаштво БиХ и запошљава 303, од чега 249 домаћа и 54 страна службеника (податак из ревизорског извјештаја за 2008. са интернет странице Канцеларије Регистрара). Нема података да ли је формиран Надзорни одбор од домаћих и међународних стручњака из области кривичног права, како је то предвиђено Споразумом. Постоји Управни одбор (по новом Споразуму од 2006.) кога чине регистрар Суда, регистрар Тужилаштва, шеф финансијске службе, шеф администрације, шеф одјела за финансије и администрацију. Особље Канцеларије регистрара има апсолутни имунитет. Канцеларија регистрара и припадајуће просторије, архива и имовина има привилегије, имунитет и неповредивост као што имају дипломатске мисије у складу са Бечком конвенцијом о дипломатским односима. Као начин рјешавања спорова између Високог представника и Босне и Херцеговине, рјешавају се договором или на неки други обострано усаглашени начин. (напомена: ако нема договора и пристанка Високог представника, није могуће ријешити спор, што Канцеларију регистрара и запослене изузима од јурисдикције органа БиХ као суверене државе). Споразум су потписали Високи представник Педи Ешдаун и Сулејман Тихић, предједавајући Предсједништва БиХ 1. децембра 2004. године. Овај Споразум је замијењен новим Споразумом између Високог представника и Босне и Херцеговине од 26. септембра 2006. године, који су потписали Високи представник др Кристијан Шварц-Шилинг и Сулејман Тихић, предједавајући Предсједништва БиХ. Нови Споразум има више одредби, а између осталог чланом 8. регулисано је именовање међународних судија и тужилаца. Ова активност се води од стране Канцеларије регистрара, која **«остварује контакте са амбасадама и релевантним страним властима како би се обезбиједила доступност одговарајућих кандидата за упражњено мјесто, као и да би се обезбиједили и договорили финансијски услови за те кандидате. Именовани или поново именовани могу бити само они међународни кандидати за које је Канцеларија регистрара потврдила да су договорени финансијски услови»**. Међу основним условима кандидати за међународне судије и тужиоце морају имати **«доказану непристрасност и изврсне резултате на ранијим радним мјестима»**. Осим тога, као услов за избор страних судија и тужилаца, тражено је да имају најмање 8 година искуства на најсложенијим кривичним предметима и предметима ратних злочина. Скоро па

нико од оних који су бирани, није имао никаквог претходног искуства у таквим предметима, о чему говоре њихове биографије.

13. Парламент БиХ - Представничко вијеће 2. децембра 2004. (дакле само 1 дан након закључења првог Споразума од 1. децембра 2004.) и Вијеће народа 14. децембра 2004. доносе Закон о измјенама и допунама Закона о Суду БиХ („Службени гласник БиХ“ број 61/04). Овим измјенама и допунама уводи се Уред регистрара коме се дају значајна права - **да може прописати додатна правила за адвокате који поступају пред Одјелом 1. и 2. Кривичног и Апелационог вијећа Суда БиХ.**
14. Парламент БиХ - Представничко вијеће 15. марта 2007. и Вијеће народа 30. марта 2007. доносе Закон о усвајању Закона о измјенама и допунама Закона о Суду БиХ („Службени гласник БиХ“ број 32/07) којим се само потврђују измјене и допуне које је наметнуо Високи представник 6. фебруара 2004. објављене у «Службеном гласнику БиХ» број 4/04.
15. Високи представник је у децембру 2009. донио одлуку којом се продужава мандат страних судија и тужилаца у Суду Босне и Херцеговине, чији рад, по закону, престаје 14. децембра 2009. године. Високи представник је тиме поништио легитимну одлуку коју је 1. октобра 2009. године донијело Представничко вијеће Парламентарне скупштине БиХ. Парламент је гласањем одбио предложену допуну закона на основу које би странци могли наставити рад у Тужилаштву и Суду БиХ.

Дипломатски имунитет страних судија и тужилаца као примјер кршења Бечке конвенције

Предсједништво Босне и Херцеговине је 3. јуна 2004. године донијело Одлуку о признавању дипломатског статуса међународним члановима Тужилаштва БиХ и Суда БиХ, («Службени гласник БиХ» број 28/04) којима су им признате исте привилегије и имунитет који се додјељује дипломатским агентима, у складу са одредбама Бечке конвенције о дипломатским односима из 1961. године. Чланом 31. Бечке конвенције утврђено је да дипломатски представник ужива имунитет од кривичне одговорности државе примаоца. Он такође ужива имунитет од њене грађанске и управне одговорности, није дужан свједочити, према њему се не може предузети мјера извршења. Чланом 1. 1. д. је регулисано да дипломатско особље означава чланове особља дипломатског представништва који имају дипломатски статус. Из овога се онда закључује да су страни тужиоци и судије особље дипломатског представништва. Чијег ?!

Предсједништво БиХ је ову Одлуку донијело позивајући се на одредбу члана 5. тачка 3.а) Устава БиХ, која гласи: „Предсједништво ће бити надлежно за вођење спољне политике Босне и Херцеговине“. Постављају се питања:

- Да ли је могуће да дипломатски агенти суде домаћим држављанима у сувереној држави као што је БиХ која је то по међународном уговору, свом Уставу, чланству у Уједињеним нацијама, Савјету Европе и другим међународним организацијама чији чланови могу бити само суверене државе ?
- Да ли је Предсједништво БиХ прекршило владавину закона дајући имунитет страним судијама и тужиоцима у правосудним институцијама БиХ и то на основу уставне надлежности за вођење спољне политике БиХ ?
- По којој уставној или законској одредби носиоци правосудних функција у правосудју БиХ, могу имати дипломатски статус који уживају дипломатски представници страних држава на тлу државе примаоца ?
- Да ли изузимање од кривичне, грађанске и управне одговорности само за стране судије и тужиоце значи кршење Устава БиХ и владавине права ?

Кршење међународног права од стране Високог представника

Систем власти у Босни и Херцеговини мимо дјеловања уставних и законитих органа, који је проводио Високи представник, флагрантно је кршење међународног уговора. Образложења ОХР за такве интервенције су непрецизне, нелогичне, без доказа и без могућности да се примјеном Устава и закона, докаже непотребност таквог противуставног наметања. Такође је помињано да уставна рјешења не омогућавају постизање унутрашњег договора. Устав БиХ је важећи, док се не допуни или промијени према процедури која је такође уставно регулисана. Да Устав није и не може бити сметња, најбоље је дефинисано током припрема европских интеграција, још 2003. године. Тада је урађена је **Студија изводљивости преговарања БиХ са Европском унијом**. Ту су дате јасне оцјене стања и односа утврђених међународним уговором. Између осталог, констатовано је:

- да су демократски системи почели функционисати у БиХ и да је владавина права поново и постепено успостављена,
- да је Дејтонски Устав створио БиХ као веома децентрализовану државу с циљем испуњења различитих интереса њених народа, а сам Устав обезбјеђује систем равнотеже између законодавне и извршне власти и гарантује права сваке етничке групе,
- с обзиром да се са аспекта европских интеграција очекује да државе ефикасно функционишу, могуће је да се уставни поредак БиХ не доживљава као оптималан из перспективе европске интеграције, али се истовремено наглашава да и у том погледу постоји напредак и да у сваком случају, Устав није несавладива препрека реформама нити европским интеграцијама.

Наметања закона од стране Високог представника је неприхватљива ревизија Устава БиХ као Анекса 4. Дејтонског споразума, којима су неправно одузимане надлежности

ентитета, па тиме и Републике Српске. Ово питање је Народна скупштина Републике Српске детаљно размотрила на свом 29. засједању и закључцима од 14. маја 2009. године.

Правосудни систем сваке државе је питање које се регулише уставом, па изостанак уставног основа, оспорава легалност и легитимност правосудних институција успостављених наметнутим законима од стране Високог представника. Правосуђе на нивоу Босне и Херцеговине својим одлукама успостављао је Високи представник, а не законодавни органи Босне и Херцеговине, па је тај «државни правосудни систем» креиран је и одржаван као самодовољна и заокружена цјелина што потврђују:

- наметнути закони,
- именовања страних судија и тужилаца од стране Високог представника,
- креирање и именовања чланова високог судског и тужилачког савјета од стране Високог представника, а потом од странака у поступку – тужилаца, адвоката, судија,
- Канцеларија регистрара која диригује именовањима страних тужилаца и судија,
- донације за стране тужиоце и судије и постављање задатака и мандата у складу с тим,
- покушај одређивања подобних адвоката за заступање пред «државним правосуђем»,
- стварање и финансирање такозваних невладиних организација као мреже подршке која ће хвалити рад «државног правосуђа» и залагати се да те наметнуте институције буду легализоване кроз будуће уставне промјене.

КАРАКТЕРИСТИКЕ „ДРЖАВНОГ ПРАВОСУЂА“

1. Наметање Закона о Суду БиХ Одлуком Високог представника од 11. новембра 2000. године ради «**успостављање неопходних структура на нивоу државе БиХ и ентитета у циљу испуњавања захтјева датих у одговарајућим уставима, укључујући и оснивање судских институција на државном нивоу чиме би се задовољила потреба дата у Уставу, а које би се бавиле кривичним дјелима званичника БиХ почињеним у току обављања службене дужности**», је један од примјера бесмислености и кршења Дејтонског споразума који Босну и Херцеговину чини додатно нестабилном и још више подијељеном. Умјесто позивања на уставну одредбу, Високи представник као циљ наметања закона користи формулацију: **потреба дата у Уставу**. Из тога је даље развијен читав инструментализовани систем који је у функцији владања Босном и Херцеговином супротно Уставу и законима чиме се крши владавина права као један од постулата демократских и суверених држава.
2. Концепт Суда БиХ као ад хок трибунала, јер се у једном суду одвија суђење у првом степену и рјешавају жалбе на првостепену пресуду, све у једној институцији, додатно оптерећује повјерење у такво правосуђе. Карактеристика правосуђа је двостепеност у поступку уз подијељену надлежност нижих (првостепених) судова и виших (другостепених) судова. Наметнутим законом за

Суд БиХ је узурпирано право највишег суда, јер му је дато право суђења у првом степену, а потом и рјешавање по жалбама или суђења у другом степену, по истим предметима. Овакав концепт не гарантује непристрасност у раду.

3. Дипломатски статус дат страним судијама и тужиоцима на основу овлашћења за вођење спољне политике (члан 5.3.а Устава БиХ), неспојив је са Бечком конвенцијом о дипломатским односима, јер се судијска и тужилачка функција не могу третирати као сегмент међународних односа, тим прије што не постоји ниједан релевантан међународно-правни документ који би тим лицима давао такав мандат и имунитет. Поставља се питање ко је у овом случају држава-пошиљалац, а то није ни нека међународна организација, јер се заинтересована лица сама кандидују на конкурсе.
4. Уред регистрара као институција која опслужује и Тужилаштво и Суд БиХ, која води активности око избора и именовања страних судија и тужилаца, уз претходно обезбјеђење финансирања рада сваког од њих, не води непристрасности у раду тако постављених и финансираних судија и тужилаца.
5. Није могуће прикрити несумњив додатни утицај међународне заједнице на Тужилаштво и Суд БиХ који се кроз оптужнице и пресуде манифестује као дисциплиновање Срба и Хрвата, било да су у питању ратни злочини или процеси против највиших функционера Босне и Херцеговине из реда српског и хрватског народа (Шаровић, Јелавић, Човић, Иванић). Тиме се јасно оцртава политичка димензија таквог правосуђа.
6. Изостанак једнаког приступа у поступцима за ратне злочине (Сијековац, Добровољачка улица Сарајево, Тузланска колона, Атиф Дудаковић, итд.) и године затвора изречене Србима, Хрватима и Бошњацима. Ти наводно независни и непристрасни правосудни органи на нивоу БиХ нису ништа предузели ни против освједоченог злочина Насера Орића, већ је то урадио Окружни суд у Бијељини. Бојећи се да пред судом у Бијељини, не би могла бити заташкана Орићева одговорност, Тужилаштво БиХ узима себи тај предмет и то по приједлогу Орићеве одбране. Рад Тужилаштва и Суда БиХ у предметима ратних злочина је селективан, неизбалансиран у односу на вријеме почињених злочина, бројност жртава и осуђених према националној припадности. По пракси која оставља по страни злочине против Срба на почетку рата - Купрес, Сијековац, Добровољачка, Тузланска колона, а суди оне с краја рата, попут Сребренице.
7. То је оно правосуђе у коме су странци служили само доказивању српске кривице за агресију, геноцид, етничко чишћење. Ту је као тужилац радио Британац Филип Алкок, који је био главни свједок Ганићеве одбране пред судом у Лондону, за пуштање на слободу кривца за Добровољачку. Лицемјер Алкок је свједочио да је он као тужилац у Тужилаштво БиХ утврдио да је Ејуп Ганић невин.

8. Из тога је видљив покушај одређивања карактера рата у БиХ, не као међунационалног сукоба припадника народа у БиХ, већ као агресија Срба и Србије према БиХ.
9. Суђења домаћим држављанима иду према оптужницама које састављају страни тужиоци, испитују стране судије за претходни поступак, суде судије странци, на енглеском језику. Притом, енглески језик не мора бити и матерњи језик страних тужилаца и судија, што додатно доприноси правној несигурности за оптужена лица.
10. Неповјерење Срба и Хрвата у рад таквог «државног правосуђа», што води даљој подијељености и удаљава од пријекто потребног међунационалног помирења као услова за сигурну будућност свих у заједничкој држави.

О РАДУ ТУЖИЛАШТВА И СУДА БИХ

Као што је образложено, Тужилаштво и Суд БиХ су правосудне институције које су наметнуте одлукама високог представника. То је учињено на захтјев бошњачких политичара са циљем да се посредним механизмима унитаризује правосуђе у БиХ и изврши централизација. Бошњаци преко таквих наметнутих институција, остварују оно што нису добили Дејтонским споразумом. Дакле, обје ове правосудне институције су у служби бошњачких политичких интереса. Пошто су обје институције дјело међународних центара моћи, оне су непрекидно под директном контролом странаца. Контрола и утицај се остварује кроз присуство међународних тужилаца, судија и међународног административног особља.

а) Политика оптужења

Политика оптужења за ратне злочине коју води Тужилаштво БиХ има за циљ да створи судску истину о Србима као злочинцима која ће се користити као чињеница у политичким стратегијама Бошњака. То потврђује чињеница да су преко 90 посто оптужених и осуђених за ратне злочине Срби. Бошњаци се појављују само као статистичка бројка и оптужују се за најблаже облике кривичних дјела која се једва могу квалификовати као ратни злочини. Перфидност ове политике види се у чињеници да се у посљедње вријеме Бошњаци оптужују за злочине према Бошњацима у Цазинској крајини. Када се постави питање националне припадности осуђених, предсједница Суда БиХ се прави да то не зна јер, тобоже, суд не води статистику по националности странака. Свако ко је видио судску пресуду зна да се у генералијама наводи и национална припадност. Ако се погледа сајт Суда може се по именима осуђених без грешке закључити њихова национална припадност и увјерити се да су међу осуђеним само три Бошњака, неколико Хрвата и највећи број Срба.

Ни један масовни и организовани злочин Бошњака није процесуиран пред Судом БиХ. У једином озбиљном предмету против Бошњака (**Бугојанска група**) оптужени су чувари логора док су председник Ратног штаба Џевад Млаћо и ратни командант Селмо Цикотић саслушавани као свјedoци! Нема Бошњака оптужених по командној одговорности, нема их осумњичених за организован злочиначки подухват и систематичан напад. Такве правне квалификације су резервисане само за Србе! Крајем 2011. године, имају два случаја – силован Тарчин и Хаџићи, за које се не зна да ли ће доћи до оптужења и пресуде. Све то је мало, касно и несразмерно у односу на претходно дјеловање Тужилаштва и Суда БиХ.

Политика процесуирања и оптужења у Одјелу за организовани криминал била је сво вријеме фокусирана на Србе и Хрвате из политичких структура (Јелавић, Шаровић, Човић, Иванић) са циљем политичке дискредитације појединаца и стварање представе о криминализованим политикама у домаћој и међународној јавности. Ови примјери показују да је Тужилаштво БиХ формирано као инструмент у рукама бошњачке политике коју спонзоришу неки међународни центри моћи.

Подсећамо да још ништа није урађено у предмету против Атифа Дудаковића, иако је пријава поднешена још 2006. Године.

Треба имати у виду да су и Одјелом за ратне злочине и Одјелом за организован криминал управљали међународни тужиоци све до 2010. године. То не значи да се политика Тужилаштва промијенила са одласком међународних тужилаца, поготово што су остали као савјетници који битно утичу на све фазе поступка.

б) Структура Суда БиХ и Конвенције о људским правима

Суд БиХ је структурисан супротно члану 14. тачка 5. Међународног пакта о грађанским и политичким правима и члану 2.1. Протокола 7. Европске конвенције о људским правима. Наиме, оба међународна правна документа предвиђају право сваког да његову одлуку о кривици и казни преиспита надлежан **ВИШИ СУД**. Виши суд је у систему континенталног права суд који представља посебну и независну структуру, који је одвојен од првостепеног суда и чије судије бира независно судско тијело. Апелационо одјељење које у Суду БиХ разматра жалбе против одлука истог суда, не може се ни по чему сматрати „вишим судом“. Напротив, исти суд доноси пресуде и разматра жалбе!

Судије Апелационог одјељења не поставља независно судско тијело (ВСТС), него председник суда без јасних, објективних и транспарентних критерија. Тако изабране судије су под директном контролом и утицајем председника. Због таквих овлаштења, председник суда има превелику моћ над судијама и може да утиче на вршење правде. Председница Суда БиХ је и сама судија Апелационог одјељења, тако да се такозвани «**виши**» суд може сматрати њеним приватним судом!

Ово је још један у низу правних апсурда који су странци инсталирали у БиХ због својих циљева. У европском правном систему не постоји таква структура једног редовног

суда! Суд БиХ је правни ексцес у правосудном систему БиХ и у европском праву, због чега овакву институцију треба редефинисати или уклонити из правног система!

ц) Преузимање предмета из надлежности ентитетских судова (Члан 7. Закона о Суду БиХ - бивши члан 13.

Преузимање предмета из надлежности ентитетских судова успостављено је Законом о Суду БиХ (члан 13. првобитног текста). У историји правосуђа, оваква право једног суда се први пут појављује. Ни једно континентално законодавство не даје одређеном суду право да узима предмете из надлежности другог суда. Још већи апсурд је чињеница да се оваква могућност једном суду даје једним организационим законом! У суштини, организациони закон прописује диспозицију кривичног дјела („озбиљне реперкусије, штетне посљедице на привреду БиХ, озбиљна економска штета, друге штетне посљедице изван територије ентитета?“), што је неприродно и неприхватљиво са становишта нормативне теорије.

Тужилаштво и Суд БиХ су ову могућност до сада интензивно користили за преузимање случајева из правосудног система Републике Српске. Преузимани су предмети из надлежности основних судова, за шта није постојао основ ни у члану 13. (обична убиства, несавјестан рад у служби). Законска могућност је у пракси доведена до апсурда: тужилац нема обавезу да претходно доказује „штету“ и „штетне посљедице по БиХ“, оптужени нема могућност да такве тврдње тужиоца претходно оспорава, суд то не рјешава као претходно питање и оптужени нема право жалбе у погледу оваквих одлука тужилаштва и суда.

Оваква одредба се нашла у Закону о Суду БиХ са **политичким циљем да се осигура механизам за подривање дејтонских надлежности ентитета када је у питању правосудни систем.** Таква пракса је супротна члану 6. Европске конвенције о људским правима, коју је Уставни суд БиХ својим одлукама подржао показујући да је и он дио механизма за **фактичко рушење дејтонске надлежности ентитета!**

д) Надлежности Одјела 3.

У Одјелу 3. заступљена су кривична дјела из надлежности судије појединца (са максималном казном затвора до 10 година). Судије Суда БиХ суде чак и за кривична дјела за која је предвиђена новчана казна или казна затвора до три године. У правосудном систему ентитета, судије првостепених судова такође суде за кривична дјела са запријеђеном казном до 10 година затвора.

Поставља се питање шта је определијелило законодавца да врло широк круг кривичних дјела сврста у надлежност Суда БиХ (Одјела 3.)? Слиједио би један једини закључак да је то групни заштитни објекат (држава БиХ и њени интереси). Да ли је то заиста било неопходно? Да ли су кривична дјела из надлежности Одјела 3., с обзиром на радње извршења, тежину посљедице и висину изречених казни, заиста од таквог значаја да требају бити у надлежности Суда БиХ? Чини се да за то није било никаквог разумног

оправдања и да је главни циљ био да се што више надлежности одузме ентитетском правосуђу.

Проблем отвара и крупно морално питање (правичност) и у самом систему. Зашто судија Суда БиХ за дупло већу плату рјешава предмете мањег друштвеног значаја него судија основног /општинског суда? Суд БиХ је прескуп да би рјешавао кривична дјела кријумчарења стоке преко границе, или давања двадесет марака мита царинику.

Ако се дјелатност Одјела 3. посматра са аспекта казнене политике, још теже је извући закључак о оправданости суђења за ова кривична дјела на Суду БиХ. Од 119 изречених пресуда у 2007. години, само је 16 осуда на казну затвора, 16 на новчану казну, а 85 условних осуда (двје ослобађајуће и остало ријешено „на други начин“). У 2006. години је донешено 106 пресуда, од којих је у 21 случају изречена казна затвора, у 34 случаја новчана казна, а у 49 случајева условна осуда. У 2005. години донесене су 163 пресуде, од којих је казна затвора изречена у 40 случајева, новчана казна у 44 случаја, а условна осуда у 77 случајева (подаци из интерне статистике Суда). Ове надлежности треба вратити ентитетском правосуђу.

е) Управна и грађанска надлежност

Суд БиХ има надлежност да преиспитује управне акте институција и органа државе БиХ, те да решава грађанске спорове у којима се држава БиХ појављује као тужена страна. Нема логичног оправдања да ова врста спорова буде у надлежности Суда БиХ само због својства тужене стране. Предмете исте врсте (чак и сложеније!) рјешавају ентитетски судови основног нивоа (само за дупло мању плату!).

Ове надлежности треба вратити у ентитетско правосуђе и на тај начин смањити огроман буџет Суда БиХ.

ф) Незаконита пракса коју је увео Суд БиХ

Суд БиХ је успоставио праксу супротну општем правном принципу да се на починиоца кривичног дјела примјењује закон који је био на снази у вријеме извршења кривичног дјела, или касније измијењен закон ако је блажи за учиниоца (**Временско важење кривичног закона-члан 4. КЗ БиХ**). Наиме, пред Судом БиХ на учиниоце кривичних дјела ратних злочина не примјењује се Кривични закон СФРЈ, који је блажи за учиниоца (предвиђа максималну казну затвора до 20 година), него се примјењује Кривични закон БиХ донешен 2003. године, који предвиђа максималну казну дуготрајног затвора до 45 година. Оваква пракса Суда БиХ супротна је пракси редовних судова оба ентитета, што је отворило проблем неједнакости пред законом. Уставни Суд БиХ је у предмету **Мактоуф** на прилично нејасан начин потврдио праксу Суда БиХ, што је требало да промијени праксу свих судова у БиХ када су у питању кривична дјела ратних злочина.

Оваква пракса Суда БиХ је довела до правне неједнакости у региону и суочила државе са политичким проблемом. За исто кривично дјело у Хрватској и Србији максимална казна је 20 година затвора, а у БиХ 45 година. Оваква врста институционалне неправде погађа само Србе јер су само они до сада суђени на дуготрајне казне затвора.

Примјер показује како се Суд БиХ и Уставни суд БиХ користе као механизми за наметање неуставне и незаконите праксе у правосудни систем искључиво из политичких циљева и како се Суд БиХ и Уставни суд БиХ користе за наметање судске праксе ентитетском правосуђу. Пред Европским судом за људска права налази се неколико апелација по овом основу које још нису разматране.

г) Ефикасност Тужилаштва и Суда БиХ

Тужилаштво и Суд БиХ су најнеефикасније правосудне институције у свијету! Њихов рад су међународни фактори дизајнирали према политици Хашког трибунала, очекујући да ће им дуготрајни поступци осигурати да сто година буду у БиХ и лагодно зарађују огроман новац. Из извјештаја Суда БиХ за 2010. годину може се видјети да је 13 судија у Одјелу за ратне злочине за годину дана донијело само 14 пресуда! Један судија годишње уради једну пресуду у потпуно анонимним случајевима ратног злочина. Поступци за ратне злочине пред судом БиХ трају по три године! Има судија који за годину дана нису написали ни једну пресуду! Ни у одјелу за организовани криминал није много боља ситуација. Тамо судије ураде по три пресуде годишње. То су најскупље судије на свијету! Такав луксуз БиХ себи не може дозволити и зашто би Република Српска плаћала тако скупе институције.

х) Деструктивно дјеловање предсједнице Суда БиХ

Главни тужилац и предсједница Суда БиХ ослањају се на подршку страних амбасада и међународних званичника и јавно их представљају као заштитнике њихове независности, а истовремено домаће политичаре и легитимне и легалне државне институције представљају као непријатеље независног правосуђа. За разлику од домаћих политичара, амбасадори појединих земаља и високи представници су били стални гости ових институција. Предсједница Суда отворено користи сарајевске медије у дискредитацији домаћих институција, политичара, па чак и својих судија.

Предсједница Кресо је инструментализовала сарајевске медије за нападе на Републику Српску и њене власти, као и судије из Републике Српске, које оптужују да по задатку Милорада Додика руше Суд БиХ. Ово је криминална и увредљива улога једног предсједника суда. Такође, предсједница Кресо се константно бави политичким питањима (оснивањем Врховног суда БиХ, одјелења Суда БиХ у ентитетским окружним судовима), што јасно разоткрива њену политичку улогу у правосудном систему.

Одређивање карактера рата као задатак селективне правде „правосуђа БиХ“

Умјесто констатације у Дејтонском споразуму да је у питању био „ТРАГИЧНИ СУКОБ У РЕГИОНУ“, упорно се покушава створити представа о Републици Српској као удруженом злочиначком подухвату насталој на етничком чишћењу и геноциду, уз командну одговорност војних и политичких личности на свим нивоима. За разлику од тога, и они ријетки Бошњаци оптуживани пред Судом БиХ, били су само појединци, без удруживања и командне одговорности. Злочини са почетка рата – од Купреса, Сијековца, Добровољачке, Тузланске колоне, Брадине, Братунца – нису никада доживјели чак ни оптужење, а камоли судску пресуду. Зато стоји као горка опомена свима и свакоме у Републици Српској приликом помена страдалим Србима – ЗА ОВЕ ЗЛОЧИНЕ ЈОШ НИКО НИЈЕ ОДГОВАРАО. Умјесто ПРАВДЕ ЗА СВЕ, добили смо неправду, умјесто истине, добили смо лаж о агресији и заштиту злочина учињених Србима.

У децембру 2009. године, штампа је писала:

„Руководилац Посебног одјељења за ратне злочине Тужилаштва БиХ Дејвид Швендимен је у петак, посљедњег радног дана, обуставио истраге у "предмету Бешлагих и други", који су осумњичени за ратни злочин у Тузли 15. маја 1992. године над припадницима ЈНА. Швендимену мандат за ову функцију истиче у понедељак, 14. децембра. Тужилаштво БиХ је саопштило да је Швендимен обуставио и истраге у предмету против Вахида Алагиха, Фаика Шпаге и Зије Ланце. Они су били осумњичени за почињене ратне злочине над Србима у селу Брадина у Коњицу у мају 1992. године. Швендимен сматра да је истрага у овим предметима проведена у складу са законом и да прикупљени докази не поткрепљују оптужбе против иједног именованог осумњиченог за ратне злочине, саопштило је Тужилаштво БиХ. Када је ријеч о особама које су означене као осумњичени, не постоје докази који испуњавају стандарде довољне да би их се могло оптужити за злочин - наводи се у саопштењу Тужилаштва БиХ.“

Питамо се зар нису докази мртви цивили у Брадини и претрашени побијени голобради војници ЈНА који су се повлачили из Тузле, по претходном договору са властима, на челу са Бешлагихем.

Слично се наговјештено је још прије годину дана у предмету Добровољачка. Тада су медији писали:

„Филипинац Џуд Романо, међународни тужилац Тужилаштва БиХ који води истрагу о злочину у сарајевској Добровољачкој улици, спрема се да напусти БиХ без подизања оптужнице у овом предмету, пишу медији позивајући се на изворе у врху правосуђа БиХ. Судија Романо ће обуставити истрагу о убиству 42 војника у Сарајеву 3. маја 1992. године, поступајући попут свог бившег колеге и шефа Посебног одјељења за ратне злочине Тужилаштва БиХ Дејвида Швендимена, који је почетком децембра 2009. обуставио истрагу у случају „Тузланска колона“, а само неколико дана касније напустио БиХ и вратио се у САД, наводе медији.“

Тако се и десило, у јануару 2012. године.

Покушаји уставних промјена као доказ нелегалности „правосуђа на нивоу БиХ“

Да су одлуке Високог представника о наметању Суда и Тужилаштва БиХ у складу са Уставом БиХ, како је одлучио Уставни суд БиХ прегласавањем 5 : 4 , зашто се онда у сваком покушају уставних промјена и одређивања нових надлежности на нивоу БиХ, обавезно ставља правосудна надлежност БиХ. Тако је писало у тзв. „Априлском пакету“ уставних промјена из априла 2006. године и у „Бутмирском пакету“ уставних промјена из октобра 2009. године.

Закључујемо:

Сматрали смо и сматрамо да је Република Српска поступала легално и легитимно, расправљајући о последицама дјеловања Тужилаштва и Суда БиХ, као правосудних институција непознатих у Уставу БиХ. Они су наметнути законима Високог представника и почели да дјелују од 2004. године. До тада нису постојали нити је постојао недостатак, јер су у складу са Уставом БиХ и уставима ентитета, постојали правосудни органи на нижем – општинском, средњем – окружном и кантоналном и врховном – као ентитетски органи. Такво је било и законодавство. БиХ је и тада ишла путем напретка, али и стабилности. Интервенције Високог представника и наводна правосудна реформа, нису допринијеле ни међународном помирењу, ни повјерењу, нити посебним резултатима у процесуирању ратних злочина. Рекло би се да је све испадало супротно од онога што је прокламовано од стране Високог представника и ОХР-а. Наметнутим законима и наметнутим Судом и Тужилаштвом, селективном правдом у којој су огромном већином као злочинци били одређени Срби, креирана је нетачна слика о карактеру рата у БиХ.

На овим карактеристичним примјерима виде се намјере у дјеловању наметнутог правосуђа на нивоу БиХ. Република Српска не жели да новцем својих грађана финансира „државне“ правосудне институције које раде против интереса њених грађана, јер такве институције компромитују правосудни систем и правду. Имајући у виду да су те квазиправосудне институције наметнуте од стране незабраног странца, супротно међународном уговору, кршењем међународног права, полазећи од досадашње парксе у раду тих институција, која доводи до правне несигурности и кршења људских права, уз селективну правду према окривљенима зависно од националне припадности, то опредјељује наш став да је правно неодржив њихов даљи опстанак.

Из напријед наведеног јасно произилази да не постоји уставни основ за оснивање и рад Тужилаштва Босне и Херцеговине ради чега се предлаже и доношење овог закона.

III Финансијска средства

За провођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства.